

Davno, davno, a opet ne tako davno, u nama bliskoj galaksiji ugodno se smjestio i nesmetano vrtio oko Sunca maleni plavi planet pod lokalno uvriježenim imenom Zemlja. Na planetu je bilo dovoljno kisika za nesmetan razvoj života, a sunce i kiša smjenjivali su se u pravilnim razmacima, optimalnima za raznolike oblike biljnih i životinjskih vrsta.

Stanovnici planeta ponašali su se kao i sva druga bića u Svemiru, radili, spavali, ljubili, u ratovima glave gubili, djecu rađali i odgajali, u redovima stajali, pa tako, sve pomalo, do kraja života. Bili su sretni koliko je to u zadanim uvjetima moguće i za nas tu ne bi bilo ničega zanimljivog da jednoga dana vlast nad planetom nije preuzeo u tamno odjeven vođa po imenu Darkh Ma'nag-er.

Pod maskom koja je pojačavala brojne izraze nezadovoljstva na njegovu licu krio se čovjek što je vodio planet kao što je vodio i tvrtku iz koje je došao na glavno mjesto – čvrstom rukom, bez puno milosti, uz pomoć sljedbenika koji su preuzeli druge tvrtke i političke položaje kako bi stanovnike planeta držali u pokornosti.

Sljedbenici Darkha Ma'nag-era imali su obvezu odijevati se slično svojem vođi i mentoru, te ne iskakati iz zadanih okvira vođenja tvrtke i ponašanja prema djelatnicima. Od njih se očekivalo da budu servilni prema nadređenima i grubo prema podređenima. Za takvo ponašanje bili su nagrađeni manjim udjelom osobnih interesa u ukupnim višim interesima, a zakon nije bio tako strog prema njima kada bi koju tvrtku upropastili i upisali je na svoj konto, ako bi zbog njih poneki djelatnik izvršio samoubojstvo ili kada bi sin kojega od njih, ludo vozeći, pregazio pripadnika niže klase sporih refleksa.

Darkh Yvan Groznijski upravljao je jednom od poznatijih proizvodnih tvrtki u gradu i široj okolici. Trudio se zadovoljiti tamna očekivanja svojih gospodara, a još više biti u skladu sa željama i učenjem moćnoga Darkha Ma'nag-era. Uspješno je plašio zaposlenike već svojim dolaskom u tvrtku. Donosio je nerealne i besmislene planove koje su djelatnici morali ispunjavati uz obilato korištenje prekovremenih sati (što im Yvan, naravno, nije plaćao) i kvalitetno gubio vrijeme na nepotrebnim sastancima, gdje je isticao detalje zahvaljujući kojima je mogao tražiti loše primjere među djelatnicima. Što je najvažnije, bez većih zamjerki nadređenih uspješno je zagorčavao život podređenima sitnim nepotrebnim zadacima zbog kojih su one glavne stizali izvršiti tek uz velike napore, s puno nervoze i stresa.

Darkh Yvan ne bi propuštao nijednu priliku da potapše po guzi *dobrodržeće* tajnice i djelatnice, a s nekoliko najzgodnijih proveo je ugodne trenutke u obližnjem motelu, dopuštajući im velikodušno da se poigraju njegovim, u posljednje vrijeme pomalo onemoćalim svjetlosnim mačem. Pritom je vrlo pomno pazio da njegova voljena (ali i opasna) žena ništa ne sazna jer si nije mogao priuštiti skandal razvoda, ali i još veću sramotu da ga jedna obična žena (pa makar i njegova) zatekne u laži.

Pokušaji djelatnika da organiziraju sindikat koji bi branio njihova prava propadali su zato jer nitko nigdje nije mogao pronaći bilo kakav zakon u kojemu bi barem neka prava radnika bila definirana. Zbog nekog, sebi neobjašnjiva napadaja dobrote, Darkh Yvan uposlenicima je dopustio jednom pet minuta odmora i još pet minuta za obavljanje osobnih fizioloških potreba. Kolege su to držali znakom njegove slabosti, no, hajde, taj dan bio je jako dobar, profit je porastao za 122% pa je tog tjedna ljudima mogao dopustiti luksuz.

Stalno nezadovoljstvo kupaca proizvodima i uslugama tvrtke koju je vodio smatrao je konačnim preduvjetom da zasluži mjesto na popisu najvjernijih sljedbenika velikoga Darkha Ma'nag-era i da se nakon smrti udobno smjesti u najljepšem dijelu darkhovskoga pakla, tamo gdje dolaze najzaslužniji. Intimno se nadao da, ako već i ne zaradi očekivano mjesto na znoju i leđima podređenih, njegovi rezultati neće ostati nezamijećeni i da će napredovati za još nekoliko menadžerskih razina i platnih *štufa*.

Na žalost, bez obzira na veliki Yvanov trud, rezultati tvrtke neobjašnjivo su i tajanstveno ubrzano išli silaznom putanjom. Računi su se praznili, a skoro svi djelatnici koji su nešto vrijedili dali su otkaz, bez obzira što ih je navikao da njegovo svakodnevno iživljavanje prihvate kao veliku brigu za njihovo zdravlje i radne navike. Preostali

djelatnici bili su oni koju su mu se najviše smiješili, uvijek vjerno čekali da im kaže što da rade i u kojem smjeru da se kreću, koji su ponizno kimali glavama i *cinkarili* kolege s imalo inicijative. Na žalost, to nisu bile osobine koje bi donijele i bolji poslovni rezultat pa je Darkh Yvan morao zasukati rukave i pokušati spasiti što se spasiti moglo.

Polako, kao u filmu u kojem su sporedni likovi smrznuti u kadru (to su se preostali djelatnici ukočili i čekali njegov *input*), tvrtka je stala i nadređeni su Darkha Yvana pozvali na *čašicu* "prijateljskoga" razgovora. Naravno, nijedno njegovo obrazloženje nije usvojeno, premda su se nadređeni složili da su za sve krivi ljudi koje je vodio. Ipak, zato što nije dao očekivane rezultate, priopćili su mu da može očekivati novoga menadžera.

U tvrtku je došao novi menadžer, Darkh Mat'te Višegroznus, čija je reputacija lošega menadžera sezala nadugo i naširoko, a o kricima djelatnika iz prethodnih tvrtki koje je vodio (a kako nisu valjale, i uništio) pričalo se šapatom i uz dužno poštovanje. Tvrtka je oglasila upražnjena radna mjesta u novinama i ubrzo ih popunila mladim mesom, ljudima koji nisu imali pojma što ih čeka.

Darkh Mat'te Višegroznus zaključio je kako postoje uvjeti da poslovanje opet bude dobro. Prvo je preuredio svoj ured i otpustio tajnicu. Naravno, prije nego je promijenio nesposobnu tajnicu (znala je ona dosta o poslu, ali se na posebnim konzultacijama u motelu nije iskazala), iscijedio je iz nje sve tajne Yvanova šefovanja. Pozvao je na sastanak šefove odjela i jednom im rečenicom izbio iz glave sve moguće slobodarske misli: "Ako ste se pitali postoji li Bog, danas ste dobili pozitivan odgovor." Nije im rekao da će to biti jedino pozitivno što će im se u tvrtki i životu događati. Potom je zatvorio vrata sobe za sastanke, da krici ne bi bili preglasni.

Darkhu Yvanu ipak su pružili još jednu priliku. Premješten je odlukom više sile na mjesto jednoga od šefova odjela, uz napomenu da, ako se pokaže, može očekivati oprost i vođenje neke druge tvrtke. Naravno da je Darkh Yvan odmah pokazao kako je naučio lekciju i da mu se raniji propusti više neće dogoditi. Tog dana dvoje je nesretnih djelatnika s posla odneseno na groblje (jedan srčani i jedan moždani udar), još ih je nekoliko s posla oteturalo do prvoga liječnika, a u obližnjoj ljekarni naglo je porasla prodaja apaurina. Darkh Yvan bio je zadovoljan – vraćao se u formu, strah je vladao odjelom, a prvi rezultati počeli su se pokazivati. Čuo je da su glasine o njegovu oporavku stigle čak do samoga gazde.

Negdje visoko, na vrhu tamnoga poslovnog nebodera, najviše zgrade na planetu, Darkh Ma'nag-er je upravo dobio dobre vijesti s terena. Profiti su jučer porasli nekoliko puta, a mala skupina pobunjenih menadžera, koji su htjeli ljude voditi prema uputama iz knjige *Ljudska strana upravljanja ljudima*, uspješnom je akcijom onemogućena. Doduše, autori neprikladnog teksta još su u bijegu, ali je njihovo hvatanje pitanje dana.

U jednom trenutku, ispod tamne maske, njegovo lice poprimilo je oblik nečega što bismo mogli nazvati smiješak. Tamna strana upravljanja ponovno je čovječanstvo izvela na pravi put.